

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 9 juni 1952

*'s Morgens te 10 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Albregts, Beel, Joekes, Lief tinck, Mansholt, Mulderije, Rutten, Staf, Stikker, In 't Veld en Wemmers (afwezig zijn de Ministers Van den Brink, Peters en Teulings).

Tevens zijn aanwezig de Staatssecretarissen Blom en Götzen.

Secretaris: J. Middelburg.

1. *Notulen van de vergadering van 3 Juni 1952*

c. *Opmerking naar aanleiding van punt 3b (De kwestie van de Indo-Europeanen)*

Staatssecretaris *Götzen* deelt mede, naar aanleiding van de vragen van Minister Lief tinck inzake het charteren van schepen voor het overbrengen van Indo-Europeanen naar Nederland, dat volgens inlichtingen van Scheepvaart geen nieuwe schepen hiervoor gecharterd zijn. De My Nederland en de Koninklijke Rotterdamse Lloyd hebben twee schepen extra in de vaart gelegd in verband met het grote aantal passages. De cijfers wijzen voorts uit, dat het aantal personen, dat uit Indonesië naar Nederland overkomt, belangrijk terugloopt. De *Minister-President* wijst op de artikelen in de Volkskrant en het Vrije Volk, welke de overkomst naar Nederland kunnen aanmoedigen.

d. *Opmerking naar aanleiding van punt 3d (Immigratie-contingent voor Nederlanders in Indonesië)*

Staatssecretaris *Götzen* deelt mede, dat volgens Pater Keller van het Missiebureau omtrent de toelating in Indonesië van een aantal broeders-onderwijzers voor ambachtsscholen in Java contact wordt opgenomen met het Missiebureau in Djakarta. Indien men er niet in slaagt op deze wijze de toelating te bereiken, zal men via de Pauselijke Nuntius de kwestie in Nederland aanhangig maken. Het is gebleken, dat de grens van 1000 Nederlanders toch wel direct bij deze kwestie betrokken is.

3. *Uniezaken*

b. *Behandeling regularisatiebegroting in Eerste Kamer*

Staatssecretaris *Götzen* deelt mede, dat in het Voorlopig Verslag van de Eerste Kamer over de regularisatieontwerpen van hoofdstuk XIII a en XIII b een uitgebreide critiek is opgenomen tegen de wijziging van de aanduiding "Verenigde Staten van Indonesië" in "Republiek Indonesië".

Staatssecretaris *Blom* merkt op, dat over deze wijziging reeds in een vroeger Verslag is gesproken, waarop in de desbetreffende Memorie van Antwoord is geantwoord.

Minister *Beel* deelt mede, dat op 17 Juni verschillende andere belangrijke wetsontwerpen aan de orde zijn, zodat de Eerste Kamer geen gelegenheid zal hebben aan dit punt veel aandacht te geven.

De *Minister-President* merkt op, dat de aanduiding "Republiek Indonesië" niet betekent, dat de Regering de omzetting van de "Verenigde Staten van Indonesië" niet betreurt, doch hiermede wordt alleen het feit erkend, dat Indonesië hiertoe is overgegaan, hetgeen internationaal aanvaard is. Spreker stelt voor, dat aan Minister Peters zal worden gevraagd de Memorie van Antwoord te tekenen en deze zaak in de Eerste Kamer te behandelen.

c. *Het Nationaal Nieuw-Guinea-Comité* (Zie notulen MR d.d. 10 Maart 1952, punt 2h.)

Minister *Lieftinck* heeft een circulaire ontvangen van het Nationaal Nieuw-Guinea-Comité, waarin wordt medegedeeld, dat een liefdadigheidscocktail zal worden gehouden ten behoeve van de Papoea's, waarbij van Nieuw-Guinea wordt gesproken als "dit uitgestrekte aan zijn lot overgelaten land". De *Minister-President* acht een cocktail een weinig gelukkige vorm voor de steunverlening, die wordt beoogd. Aangezien Mevrouw Drees indertijd een uitnodiging had ontvangen om zitting te nemen in het Comité van Aanbeveling, heeft spreker het oordeel van de Minister voor Uniezaken gevraagd. Deze heeft toen aangeraden de uitnodiging te aanvaarden. Spreker is van oordeel, dat het op de weg van Minuor ligt deze kwestie met het Nieuw-Guinea-Comité te bespreken. Staatssecretaris *Götzen* zegt toe dit punt te zullen nagaan.

d. *De Nieuw-Guineakwestie* (Zie notulen MR d.d. 15 April 1952, punt 3.)

Minister *Stikker* informeert in verband met het bezoek van de Australische Minister-President Menzies welk standpunt tegenover hem ten aanzien van de Nieuw-Guinea-kwestie zal worden ingenomen. Als spreker de verkiezingsprogramma's van beide partijen ziet, verwacht hij, dat een nieuw Kabinet niet zo spoedig tot een wijziging zal komen, waarbij dit vraagstuk bij wijze van spreken in de ijskast is gedaan.

De *Minister-President* heeft van Dr. Rijkens een tussenvoorstel vernomen, waaromtrent hij bij Romme en Oud een gewilliger oor zou hebben gevonden dan spreker van tevoren had verondersteld. Staatssecretaris *Blom* deelt mede, dat dit tussenvoorstel, waarbij aan Nederland de soevereiniteit en het beheer over Nieuw-Guinea blijft, doch een commissie van toezicht met Indonesië Australië en Nederland (eventueel ook uitgebreid met Amerika en India) zou worden ingesteld, ook is neergelegd in een nieuwsbrief van *The Economist*. Naar spreker vernam zou ook Sukarno niet afwijzend tegenover deze gedachte staan. De *Minister-President* komt het voor, dat Sukarno dit niet zal aanvaarden. Persoonlijk is spreker van oordeel, dat dit tussenvoorstel niet zo ver zou staan van de gedachte van een Nieuw-Guinea-Raad, welke oorspronkelijk bij de Nieuw-Guinea-Conferentie door het vorige Kabinet ter tafel is gebracht. Men zou dit kunnen zien als een soort trusteeship, doch dan niet van de UNO, maar van enkele belanghebbende landen.

Minister *Mansholt* lijkt het gevaarlijk om Menzies te verwijzen naar de verkiezingsprogramma's. Beter zal men kunnen zeggen, dat van dit Kabinet geen beslissing meer kan worden verwacht en dat de kwestie verder in de mist hangt. Spreker kan zich overigens moeilijk voorstellen, dat men de zaak nog veel langer in de ijskast zal kunnen houden.

De *Minister-President* merkt op, dat bij de formatie van het zittende Kabinet is overeengekomen, dat tot geen maatregelen ten aanzien van Nieuw-Guinea zou worden beslist zonder vooraf de kamers hierin te kennen. Spreker acht het onjuist een Kabinet op deze wijze te binden; bij de nieuwe Kabinetsformatie zal men hier van af moeten komen. Overigens is spreker van oordeel, dat het zittende Kabinet zich hoegenaamd niet over het toekomstige beleid ten aanzien van Nieuw-Guinea moet uitspreken. De *Raad* is het hiermede eens.

- - -